

Brüssel, 21. märts 2022
(OR. en)

7407/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0076(NLE)

CLIMA 119
ENV 251
ENER 96
IND 82
COMPET 169
MI 215
ECOFIN 249
TRANS 163
AELE 13
CH 6

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	18. märts 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 111 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees seoses lepingu III ja IV lisa muutmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 111 final.

Lisatud: COM(2022) 111 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.3.2022
COM(2022) 111 final

2022/0076 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Šveitsi
Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide
sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees seoses lepingu III ja IV lisa muutmisega**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees võetav seisukoht seoses lepingu III ja IV lisa muutmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise leping

Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on siduda ELi heitkogustega kauplemise süsteem (ELi HKS) Šveitsi süsteemiga, võimaldades ühes süsteemis välja antud lubatud heitkoguse ühikutega teises süsteemis kaubelda ja neid seal tagastamiskohustuste täitmiseks kasutada, avardades seega võimalusi kliimamuutuste leevendamiseks. Leping jõustus 1. jaanuaril 2020.

2.2. Ühiskomitee

Lepingu artikli 12 alusel loodud ühiskomitee vastutab lepingu haldamise eest ja tagab selle rakendamise. Ühiskomitee võib otsustada vastu võtta lepingu uusi lisasid või muuta olemasolevaid lisasid. Samuti võib ühiskomitee arutada lepingu artiklite muudatusi, hõlbustada lepinguosaliste õigusnorme käsitlevate seisukohtade vahetamist ning lepingu läbi vaadata.

Ühiskomitee on kahepoolne organ, mis koosneb lepinguosaliste (EL ja Šveits) esindajatest. Ühiskomitee otsused tehakse mõlema lepinguosalise kokkuleppel.

Lepingu artikli 13 lõike 2 kohaselt võib ühiskomitee otsustada võtta vastu lepingu uue lisa või muuta olemasolevat lisa. Lepingu artikli 8 lõikes 2 on sätestatud eeskirjad sellise tundliku teabe käitlemiseks, mille loata avaldamine võib erineval määral kahjustada lepinguosaliste, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriikide huve. Sellist teavet tuleb kaitsta loata avaldamise eest ühe lepinguosalise julgeolekuhuvide tõttu. See teave kannab tundlikkuse märgistust, mille lepinguosalisel on omistanud tundliku teabe kaitsmiseks kooskõlas turvanõuete, tundlikkustasemetega ja käitlemisjuhistega, mis on esitatud vastavalt III ja IV lisas.

Euroopa Komisjon võttis julgeolekuteatega C(2019) 1904 „Tundliku salastamata teabe märgistamine ja käitlemine“ kasutusele uued turvamärgistused, mida komisjoni talitused peavad kasutama. Kuna märgistus on õiguslikult jõustatav ainult komisjonis, soovitas ta sõlmida kolmandate isikutega väljaspool komisjoni asjakohased kokkulepped juhuks, kui nendega tuleb vahetada tundlikku salastamata teavet. Leping, millega loodi ühiskomitee ja määrati kindlaks selle ülesanded, annab selleks vajaliku ja tõhusa raamistiku.

2.3. Ühiskomitee kavandataav akt

Ühiskomitee peab oma viiendal kohtumisel, mis toimub 2022. aastal, või enne seda kirjaliku menetluse teel vastavalt ühiskomitee kodukorra¹ artikli 8 lõikele 4 vastu võtma otsuse lepingu III ja IV lisa muutmise kohta (edaspidi „kavandataav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on taastada õigusnormide ja nende kohaldamise kooskõla ja sidusus, et kaitsta tundlikku teavet, eelkõige loata avaldamise ja puutumatuse rikkumise eest. Julgeolekuteate C(2019) 1904 vastuvõtmisega muutis Euroopa Komisjon tundliku salastamata teabe turvamärgistusi Euroopa Komisjoni siseseks kasutamiseks.

Seetõttu tuleks muuta lepingu III ja IV lisa, et taastada õigusnormide ja nende kohaldamise kooskõla ja sidusus ning tagada jätkuvalt mõlemal poolel tõhus ja tulemuslik töökorraldus, millega ei kaasne turvalisuse tasemete ohtu seadmist.

Kavandataav akt muutub lepinguosalistele siduvaks kooskõlas lepingu artikli 13 lõikega 2, milles on sätestatud, et „[ü]hiskomitee võib otsustada võtta vastu käesoleva lepingu uue lisa või muuta olemasolevat lisa.“ Lisaks muutuvad lepingu artikli 12 lõike 3 kohaselt otsused, mis ühiskomitee teeb kõnealuses lepingus sätestatud juhtudel, pärast nende jõustumist lepinguosalistele siduvaks.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleval komisjoni ettepanekul põhineva nõukogu otsusega määratakse kindlaks Euroopa Liidu seisukoht seoses ühiskomitee otsusega, mis tuleb vastu võtta lepingu III ja IV lisa muutmise kohta.

Lepingu artikli 9 lõikes 2 on kehtestatud tundliku teabe tundlikkustasemed, mida lepinguosalistes kasutavad vastavalt lepingu III lisale, et tähistada lepinguga seoses käideldavat ja vahetatavat tundlikku teavet. Lepingu IV lisas on määratletud heitkogustega kauplemise süsteemi tundlikkustasemed seoses konfidentsiaalsuse ja puutumatuse hinnanguga.

Kuna lepingu raames on vaja vahetada tundlikku salastamata teavet, milleks kasutatakse lepingu alusel loodud otsest registriühendust, tuleb tagada vajalik turvalisuse tase, et minimeerida registritega seotud pettuste, väärkasutuse ja kuritegeliku tegevuse ohtu ning et sellistele vahejuhtumitele reageerida ja kaitsta registriühenduse ning ühendatud turgude puutumatust. Selleks on lepinguga ette nähtud tundlikkustasemed ja asjakohased eeskirjad lepingu alusel tundliku teabe käitlemiseks. Lepingus on sõnaselgelt määratletud lepingu alusel kasutatavad turvamärgistused, mis on identsed enne julgeolekuteate C(2019) 1904 vastuvõtmist kasutatud märgistustega. Pärast julgeolekuteate C(2019) 1904 vastuvõtmist ei vasta praegu Euroopa Komisjonis kasutatavad turvamärgistused enam lepingus kehtestatud märgistustele ja need tuleks uuesti kooskõlla viia. Julgeolekuteates C(2019) 1904 soovitati sõlmida asjakohased kokkulepped välispartneritega.

¹ Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitee 25. jaanuari 2019. aasta otsus nr 1/2019, millega võetakse vastu ühiskomitee kodukord, kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/clima/system/files/2021-07/20191201_jc_dec_rop_en.pdf, ja nõukogu 18. septembri 2018. aasta otsus (EL) 2018/1279 (ELT L 239, 24.9.2018, lk 8).

Hästitoimiva rahvusvahelise CO₂-turu arendamine heitkogustega kauplemise süsteemide alt-üles suunalise sidumise teel on ELi ja rahvusvahelise üldsuse pikaajaline poliitikaeesmärk, eelkõige Pariisi kokkuleppel põhinevate kliimaeesmärkide saavutamiseks. Seda silmas pidades on ELi HKSi loomist käsitleva direktiivi artikli 25 kohaselt võimalik siduda ELi HKS teiste heitkogustega kauplemise süsteemidega, kui need on kohustuslikud, neis on kehtestatud heitkoguste absoluutne piirmäär ning need ühilduvad ELi HKSiga; Šveitsi süsteem vastab kõnealustele tingimustele. Pärast lepingu jõustumist 1. jaanuaril 2020 on kooskõla ja sidususe taastamine lepingu rakendamisel oluline samm.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“².

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ühiskomitee on Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu artikli 12 alusel loodud organ.

Akt, mille ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu artikli 12 lõikega 3.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab

² Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnaga.

Seega on kavandatava otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna ühiskomitee aktiga muudetakse Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu III ja IV lisa, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees seoses lepingu III ja IV lisa muutmisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu (edaspidi „leping“) nõukogu otsusega (EL) 2018/219³ ning see jõustus 1. jaanuaril 2020.
- (2) Lepingu artikli 12 lõike 3 kohaselt võib ühiskomitee vastu võtta otsuseid, mis muutuvad pärast nende jõustumist lepinguosalistele siduvaks.
- (3) Ühiskomitee peab 2022. aastal oma viiendal kohtumisel või enne seda kirjaliku menetluse teel vastavalt ühiskomitee kodukorra⁴ artikli 8 lõikele 4 vastu võtma otsuse lepingu III ja IV lisa muutmise kohta.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ühiskomitees võetav seisukoht, kuna lepingu III ja IV lisa muutmise otsus on liidule siduv.
- (5) On asjakohane taastada õigusnormide ja nende kohaldamise kooskõla ja sidusus, et kaitsta tundlikku teavet, eelkõige loata avaldamise ja puutumatuse rikkumise eest,

³ ELT L 322, 7.12.2017, lk 3.

⁴ Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitee 25. jaanuari 2019. aasta otsus nr 1/2019, millega võetakse vastu ühiskomitee kodukord, kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/clima/system/files/2021-07/20191201_ic_dec_rop_en.pdf, ja nõukogu 18. septembri 2018. aasta otsus (EL) 2018/1279 (ELT L 239, 24.9.2018, lk 8).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel ühiskomitee viiendal kohtumisel või enne seda ühiskomitee kodukorra⁵ artikli 8 lõike 4 kohaselt kirjaliku menetluse teel võetav seisukoht põhineb ühiskomitee akti eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

⁵ Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitee 25. jaanuari 2019. aasta otsus nr 1/2019, millega võetakse vastu ühiskomitee kodukord, kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/clima/system/files/2021-07/20191201_ic_dec_rop_en.pdf, ja nõukogu 18. septembri 2018. aasta otsus (EL) 2018/1279 (ELT L 239, 24.9.2018, lk 8).